

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 kwietnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.11.2024.XX

Pani

Xxxxxx Xxxxx

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy

Spolecznej w Miedźnie

Pl. Wolności 8

07-106 Miedzna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024, kontrolująca Xxxxxx Xxxxxx – starszy inspektor wojewódzki, posiadająca upoważnienie Wojewody Mazowieckiego³, przeprowadziła w okresie od 4 do 18 marca 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miedźnie⁴.

Zakres kontroli obejmował organizację i realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁵, zwanej dalej ustawą, w przedmiocie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli, tj. do 4 marca 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli, określając jej termin i zakres.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190);

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224);

³ Upoważnienie Wojewody Mazowieckiego nr XX/XX z Xxxxxxx r.

⁴ Dalej GOPS, Ośrodek, jednostka kontrolowana.

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323);

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznie w zakresie organizacji zadania, natomiast pozytywnie, pomimo uchybień w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani XXXXXX XXXXXX powołana⁶ na to stanowisko od 25 stycznia 2016 r.

Obsługę finansowo-księgową Ośrodka prowadzi Urząd Gminy w Miedznie na podstawie Uchwały⁷ Rady Gminy w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej dla samorządowych jednostek oświatowych i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznie (Uchwałą⁸ z 9 sierpnia 2019 r. wprowadzono zmiany), przez Panią XXXXXX XXXXXXXX – podinspektora ds. księgowości budżetowej zatrudnioną w Urzędzie Gminy, którą wyznaczono⁹ do realizacji zadań głównego księgowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznie. Prowadzenie powyższych spraw określono również w zakresie czynności.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania jednostki kontrolowanej określa regulamin organizacyjny wprowadzony Pani Zarządzeniem¹⁰ z XXXXXXXX r. W części dotyczącej struktury organizacyjnej w § 3 ust. 4 wyodrębniono stanowiska: w pkt 3 - inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz w pkt 4 - inspektora ds. świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, których zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych określono w § 4 regulaminu. Utworzenie stanowisk pracy do spraw świadczeń rodzinnych jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W kontrolowanym okresie zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowały niżej wymienione osoby¹¹:

1. Pani XXXXXX XXXXXX – Kierownik Ośrodka, posiadająca upoważnienie¹² Wójta Gminy Miedzna wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy - do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, a także wydawania w tych sprawach decyzji.

⁶ Zarządzenie Nr XX/Xxxx Wójta Gminy Miedzna z dnia XXXXXXXX r. w sprawie powołania Kierownika GOPS w Miedznie.

⁷ Uchwała Nr XX/XX Rady Gminy Miedzna z dnia XXXXXXXX r.

⁸ Uchwała Nr XX/XX Rady Gminy Miedzna z dnia XXXXXXXX r.

⁹ Porozumienie zawarte w dniu XXXXXXXX r. pomiędzy GOPS w Miedznie a Urzędem Gminy w Miedznie.

¹⁰ Zarządzenie Nr X/XX Kierownika GOPS w Miedznie z dnia XXXXXXXX r.

¹¹ Wykaz pracowników realizujących w GOPS zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

¹² Zarządzenie Nr X/XX Wójta Gminy Miedzna z XXXXXXXX r.

2. Pani XXXXXX XXXXXX – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zatrudniona w Ośrodku od 1 października 2018 r. na umowę o pracę i od tego okresu realizująca kontrolowane zadanie, posiadająca upoważnienie¹³ Wójta Gminy wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy i na podstawie pisemnego wniosku Kierownika¹⁴ - do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych.

W ww. pracownik posiada zakres czynności, w którym określono prowadzenie spraw dotyczących kontrolowanego zadania.

II. Prawdliwość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Podczas kontroli oświadczyła¹⁵ Pani, że w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2022 r. do 4 marca 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedznie nie przekazywał wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz dokumentacją do Wojewody Mazowieckiego w celu ustalenia, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w związku z art. 23a ust 1 i ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ośrodek nie prowadził egzekucji nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na podstawie decyzji wojewody/marszałka.

III. Prawdliwość ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego i jego wypłacania

W okresie podlegającym kontroli do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznie wpłynęły 222 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym 129 w okresie zasiłkowym 2022/2023 i 93 w okresie zasiłkowym 2023/2024 (do dnia kontroli). 3 wnioski wpłynęły do Ośrodka w formie elektronicznej, natomiast pozostałe zostały złożone w formie papierowej. 4 wnioski nie zostały rozpatrzone z powodu niedostarczenia dokumentów w wyznaczonym terminie.

¹³ Upoważnienie nr XXXXXXX Wójta Gminy Miedzna z XXXXXXX r.

¹⁴ Wniosek Kierownika GOPS w Miedznie z XXXXXXX r.

¹⁵ Oświadczenie nr XXXXXXX Kierownika GOPS w Miedznie z XXXXXX r.

wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, o czym Ośrodek poinformował stronę. Wezwanie²³ zawierało w podstawie prawnej art. 24a ust. 1 ustawy zamiast art. 24a ust. 2 ustawy, który stanowi, że w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący przyjmuje wniosek i wyznacza termin na uzupełnienie brakujących dokumentów, natomiast w pouczeniu wskazano przepis, który powinien być podstawą do wezwania.

Wnioskodawcy ubiegali się o zasiłek rodzinny wraz z przysługującymi dodatkami z tytułu: rozpoczęcia roku szkolnego – 16 spraw (37 dzieci), podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 12 spraw (22 dzieci), kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 4 sprawy (4 dzieci), wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 14 spraw (22 dzieci), opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 6 spraw (6 dzieci), urodzenia dziecka – 3 sprawy (3 dzieci).

Do wszystkich wniosków dołączono kompletną dokumentację niezbędną do obliczenia dochodu i ustalenia uprawnień do zasiłku rodzinnego (wymienioną w art. 23 ust. 4 ustawy lub w rozporządzeniach wykonawczych²⁴) m.in: orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenia pracodawcy lub oświadczenia o terminie i okresie na jaki został udzielony urlop wychowawczy, zgodnie z § 6 pkt 1 ww. rozporządzenia wykonawczego, zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną, zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły oraz inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku, w tym oświadczenia wyjaśniające sytuację obywateli Ukrainy. W przypadku zmiany sytuacji rodzinnej wnioskodawcy dołączali dokumenty potwierdzające zmianę.

Wnioski i oświadczenia były podpisane przez wnioskodawców. Oświadczenia stron zawierały także klauzulę o treści „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, zgodnie z art. 23 ust. 2a ustawy.

Niezależnie od dokumentów dołączonych przez wnioskodawców, jednostka kontrolowana zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy, samodzielnie pozyskiwała informacje o wysokości dochodów, wysokości składki na ubezpieczenia społeczne, należnych podatków i przysługujących zwrotów (MF) wnioskodawców oraz członków ich rodzin, jak również wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne (ZUS), co jest niezbędne przy ustalaniu

²³ Wezwanie nr Xxxxxxx z Xxxxxxx r.;

²⁴ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466); Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1340).

wysokości dochodów rodziny. Ponadto Organ weryfikował dane wnioskodawcy oraz członków ich rodzin w rejestrze PESEL, CWU, CBB, CEIDG, KRUS i Aplikacji Centralnej Rynku Pracy – w zależności od sprawy. Ośrodek nie weryfikował danych drogą elektroniczną w 2²⁵ na 4 prowadzone sprawy w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN) oraz w 4²⁶ na 12 spraw, w których strony ubiegały się o dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (dotyczy szkoły średniej) – danych w MEN. Kierownik Ośrodka wyjaśnił²⁷, „że podczas rozpatrywania wniosków o przyznanie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami opierano się na oryginałach zaświadczeń ze szkół, a nie weryfikacji w bazie SIO MEN, gdyż w tym okresie system nie działał poprawnie i nie było możliwości weryfikacji danych, a zamiarem Ośrodka było rozpatrzenia wniosków we wrześniu”. Zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy, organ właściwy ustalając prawo do świadczeń rodzinnych obowiązany jest do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej oraz zgodnie z pkt 5 cyt. przepisu ustawy - informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem. Natomiast w przypadku problemów z systemem, fakt ten należy każdorazowo zgłaszać ministrowi odpowiedzialnemu za prawidłowe funkcjonowanie tego systemu.

Do spraw złożonych na podstawie przepisu art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa²⁸ dołączone były wydruki z rejestru MF, ZUS, CWU, CBB, CEIDG, MEN i Aplikacji Centralnej Rynku Pracy oraz PESEL, z którego wynikało, że wnioskodawcy oraz członkowie rodziny opuścili Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym i zostali wpisani do rejestru SPR. W aktach spraw znajdowały się dokumenty potwierdzające nadanie nr PESEL ze statusem UKR dla wnioskodawców oraz członków rodzin przebywających na terenie RP. Po włączeniu usługi Rejestru Straży Granicznej, Ośrodek wywołał usługi w celu potwierdzenia pobytu na terenie RP obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym trwającym na terytorium tego państwa.

²⁵ Sprawy zakończone decyzjami: XXXXXXXX XXXXXX r., XXXXXX z XXXXX r.;

²⁶ Sprawy zakończone decyzjami: XXXXXXXX XXXXXX r., XXXXXX z XXXXX r., XXXXXXXX XXXXXX r., XXXXXX z XXXXX r.;

²⁷ Wyjaśnienie Kierownika GOPS w Miedznej z XXXXXXX r.

²⁸ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.)

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznano w sprawach, w których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał miesięcznie kwoty 674 zł oraz kwoty 764 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności. Natomiast w przypadku, gdy dochód rodziny przekraczał kwoty uprawniające daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego przyznano w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny, w myśl art. 5 ust. 3 i 3a ustawy, tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

We wszystkich sprawach prawidłowo wyliczono dochody rodzin w oparciu o dokumentację dochodową z właściwego roku bazowego, z uwzględnieniem dochodów uzyskanych i utraconych, oraz innych dochodów niepodlegających opodatkowaniu, w tym dochodów z gospodarstwa rolnego.

W skontrolowanych sprawach prawidłowo ustalono okres, na jaki przyznano zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, tj. w 15 sprawach na cały okres zasiłkowy, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy; w 1 sprawie od początku okresu zasiłkowego do ukończenia nauki w szkole, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy; w 4 sprawach począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami do końca okresu zasiłkowego, zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy. W 1 sprawie w trakcie trwania okresu zasiłkowego świadczeniobiorca w związku z urodzeniem się kolejnego dziecka wystąpił o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatku z tytułu urodzenia się dziecka, a także wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Organ wydał decyzję i przyznał wnioskowany zasiłek oraz dodatki do końca okresu zasiłkowego. W 1²⁹ sprawie (okres zasiłkowy 2022/2023) z wniosku złożonego na podstawie przepisów art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, prawo do zasiłków i dodatków ustalono prawidłowo do 24 sierpnia 2023 r., tj. do dnia, do którego na dzień wydania decyzji pobyt w Polsce był legalny. Następnie po złożeniu kolejnego wniosku na ten sam okres zasiłkowy decyzją³⁰ przyznano prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do końca okresu zasiłkowego. Po ponownym przeliczeniu dochodu uzyskanego w lipcu Ośrodek od września przyznał zasiłki rodzinne i dodatki w myśl art. 5 ust. 3 i 3a ustawy, tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W tej sprawie strona nie miała obowiązku składania kolejnego wniosku na ten sam okres zasiłkowy, ponieważ po wprowadzeniu przepisów dotyczących wydłużenia okresu legalnego pobytu obywateli Ukrainy (które weszły w życie 27

²⁹ Decyzja przyznająca Xxxxxx z Xxxxxxx r.;

³⁰ Decyzja przyznająca Xxxxxxx z Xxxxxxx r.;

czerwca 2023 r.) Ośrodek powinien z urzędu zmienić decyzję przyznającą zasiłki rodzinne wraz z dodatkami. W 2³¹ sprawach (okres zasiłkowy 2023/2024) na podstawie złożonych wniosków prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków ustalono prawidłowo do 4 marca 2024 r., tj. do dnia, do którego na dzień wydania decyzji pobyt w Polsce był legalny. W 1 sprawie decyzją³² przyznano prawo do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Następnie podczas czynności kontrolnych Ośrodek z urzędu wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zmiany decyzji przyznającej prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami w części dotyczącej okresu, na jaki przyznano prawo. Po uwzględnieniu podania strony o ponowne przeliczenie dochodu (utruty) wydano decyzję zmieniającą³³, w której ustalono prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do 30 czerwca 2024 r. w pełnej wysokości. Natomiast w drugiej sprawie po uzyskaniu informacji, że strona nie zamieszkuje pod wskazanym adresem, 26 lutego 2024 r. wezwano³⁴ świadczeniobiorczynię na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy, art. 28 ust. 3 i 4 ustawy do dostarczenia dokumentów mających wpływ na prawo do zasiłków rodzinnych, tj. oświadczenia strony o zamieszkiwaniu z rodziną pod wskazanym adresem. Wezwanie wróciło do nadawcy z adnotacją, że „*adresat wyprowadził się*”, w związku z tym Ośrodek nie przedłużył prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku. Jednostka kontrolowana w tej sprawie nie dokonała weryfikacji poprzez wywołanie usługi w Rejestrze Straży Granicznej, co należało uczynić w celu ustalenia zasadności przysługiwania prawa do zasiłków rodzinnych i dodatków.

Prawidłowo określano wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, tj. zgodnie z § 1 pkt 4 -11 rozporządzenia³⁵.

Kontrolowane sprawy rozpatrywano w terminach zgodnych z przepisami art. 26 ust. 2a - 4a ustawy oraz art. 35 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego³⁶ (dalej k.p.a.).

W skontrolowanych sprawach wydano 2³⁷ decyzje odmowne, ponieważ przekroczenie dochodu rodziny było wyższe niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, co oznaczało, że nie mogła zostać zastosowana zasada „złotówka za złotówkę”.

³¹ Decyzję przyznającą Xxxxxxxx Xxxxxx r., Xxxxxx z Xxxxx r.;

³² Decyzja przyznająca Xxxxxx z Xxxxx r.;

³³ Decyzja zmieniająca Xxxxxx z Xxxxx r.;

³⁴ Wezwanie strony Xxxxxx z Xxxxx r.;

³⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokość świadczeń rodzinnych oraz wysokość zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481);

³⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 755 z późn. zm);

³⁷ Decyzje odmowne nr: Xxxxxx z Xxxxx r., Xxxxxx z Xxxxx r.;

W 6 decyzjach na 7 skontrolowanych zasadnie uchylono prawo do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, w 3³⁸ sprawach z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego. W trakcie trwania okresu zasiłkowego nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej rodziny. Po ponownym przeliczeniu dochodu przypadającego na osobę w rodzinie stwierdzono, że dochód rodziny przekroczył kryterium ustawowe określone w art. 5 ust. 1 ustawy, a kwota przekroczenia, uniemożliwiła zastosowanie art. 5 ust. 3 ustawy.

W 2 sprawach w związku z oświadczeniem strony o powrocie do pracy uchylono decyzje w części dotyczącej dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. W 1³⁹ przypadku podjęcie zatrudnienia nastąpiło 25 sierpnia 2023 r. W związku z tym, że za sierpień 2023 r. dokonano wypłaty dodatku, Ośrodek wydał decyzję o nienależnie pobranym świadczeniu i zażądał zwrotu dodatku za okres od 25 do 31 sierpnia 2023 r. Po przeliczeniu dochodu z uwzględnieniem dochodu uzyskanego zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dalej przysługiwał. W kolejnym przypadku powrót do pracy nastąpił od 1 marca 2023 r. Dodatek za ten miesiąc został już wypłacony, dlatego też na tej podstawie wydano decyzję⁴⁰ uchylającą dodatek oraz decyzję o nienależnie pobranym świadczeniu i zażądano zwrotu za okres od 1 do 31 marca 2023 r. Po przeliczeniu dochodu rodziny z uwzględnieniem dochodu uzyskanego, stwierdzono przekroczenie kryterium dochodowego i wydano decyzję⁴¹ uchylającą prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

W 1⁴² sprawie uchylenie zasiłku rodzinnego oraz dodatków w związku z dostarczeniem przez stronę decyzji z powiatowego urzędu pracy o przyznaniu prawa do zasiłku, nastąpiło nieprawidłowo od sierpnia zamiast od września. Po dokonaniu weryfikacji danych w systemie (SEPI) Ośrodek uzyskał informację, że zasiłek dla bezrobotnych przysługujący od 14 czerwca 2023 r. po raz pierwszy został wypłacony 12 lipca 2023 r., natomiast za lipiec został wypłacony 10 sierpnia 2023 r. Ośrodek uznał, że dochodem uzyskanym z tyt. zasiłku dla bezrobotnych za drugi miesiąc jest dochód za lipiec wypłacony w sierpniu, dlatego też uchylenie prawa nastąpiło od 1 sierpnia zamiast od 1 września. Zgodnie z art. 3 pkt 24 lit. b ustawy o świadczeniach rodzinnych, uzyskaniem dochodu jest uzyskanie zasiłku dla bezrobotnych (a nie uzyskanie decyzji, czy uzyskanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych). Skoro dochód z tytułu zasiłku dla bezrobotnych po raz pierwszy uzyskano w lipcu to dochodem za drugi miesiąc, który należało wziąć pod uwagę był sierpień, a uchylenie prawa powinno nastąpić od września.

³⁸ Decyzje uchylające: Xxxxxx z Xxxxx r., Xxxxxx z Xxxxx r., Xxxxxx z Xxxxx r.;

³⁹ Decyzja uchylająca: Xxxxxx z Xxxxx r.;

⁴⁰ Decyzja uchylająca: Xxxxxx z Xxxxx r.;

⁴¹ Decyzja uchylająca: Xxxxxx z Xxxxx r.;

⁴² Decyzja uchylająca Xxxxxx z Xxxxx r.;

W 2⁴³ ww. decyzjach o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie, prawidłowo ustalono kwotę nienależnie pobranego świadczenia podlegającą zwrotowi oraz określono wysokość odsetek za opóźnienie, które wyliczono na dzień wydania decyzji. Ponieważ świadczeniobiorcy dokonali zwrotu nienależnie pobranych świadczeń tego samego dnia, w którym została wydana decyzja, nie było ustalonych na dzień dokonania spłaty odsetek za opóźnienia.

37 decyzji na 38 skontrolowanych wydano zgodnie z wymogami art. 107 k.p.a. i zawierały: oznaczenie organu właściwego, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania, także informacje o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a k.p.a. Decyzje opatrzone były podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Uzasadnienie faktyczne i prawne, jako jeden z elementów wymaganych w decyzji zostało uwzględnione we wszystkich kontrolowanych decyzjach w sprawach przyznania świadczeń z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, odmownych, uchylających, 1 decyzji zmieniającej (wydanej dla obywatelki Ukrainy) oraz decyzjach o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie oraz w 7 decyzjach przyznających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami. W 10 decyzjach przyznających odstąpiono od uzasadnienia decyzji, powołując się na art. 107 § 4 k.p.a. oraz wskazując, że wydana decyzja w całości uwzględnia żądanie strony. Decyzje przyznające, uchylające oraz decyzja zmieniająca zawierały w pouczeniu informacje o konieczności zgłaszania przez stronę wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń oraz informacje, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi. Decyzje przyznające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę” zawierały czytelny i przejrzysty sposób wyliczania kryterium dochodowego oraz informacje dotyczące braku możliwości przysługiwania zasiłku rodzinnego. W decyzjach o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie powołano się na przepis art. 30 ust. 8 ustawy regulującej wysokość zwrotu odsetek ustawowych za opóźnienia.

W wydanych decyzjach administracyjnych uchybiono przepisom art. 107 k.p.a. w następujący sposób:

- W 1⁴⁴ decyzji przyznającej zasiłki rodzinne oraz dodatki na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy obywatelce Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, odstąpiono od jej uzasadnienia powołując się na art. 107 § 4

⁴³ Decyzje o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie: Xxxxxx z Xxxxx r., Xxxxxx z Xxxxx r.;

⁴⁴ Decyzja przyznająca nr: Xxxxxx z Xxxxx r.;

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia:

1. Wezwanie w celu uzupełnienia dokumentów wystosowano na podstawie art. 24a ust. 1 ustawy zamiast na podstawie art. 24a ust. 2 ustawy.
2. W 2 sprawach nie dokonano weryfikacji drogą elektroniczną w systemie EKSMOoN i w 4 sprawach w systemie MEN.
3. W 1 sprawie dot. obywatelki Ukrainy, prawo do świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym 2022/2023 przedłużono na wniosek strony zamiast z urzędu, bez konieczności jego składania.
4. W 1 sprawie po ustaleniu, że obywatelka Ukrainy wyprowadziła się nie zweryfikowano danych w Rejestrze Straży Granicznej.
5. W 1 sprawie nieprawidłowo uchylono prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku od 1 sierpnia 2023 r. zamiast od 1 września 2023 r.
6. W 1 decyzji przyznającej zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nieprawidłowo zastosowano art. 107 § 4 k.p.a. odstępując od jej uzasadnienia, pomimo że nie spełniała w całości żądania strony.
7. W 19 decyzjach przyznających prawo do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz w 6 decyzjach przyznających z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” nie zawarto treści art. 32 ust. 1d ustawy, który nadaje decyzjom klauzulę natychmiastowej wykonalności.
8. W 2 decyzjach o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie nie powołano się na przepis art. 30 ust. 7 ustawy wskazujący, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
9. W podstawie prawnej 5 decyzji uchylających wydanych za zgodą strony nie wskazano art. 155 k.p.a.
10. W podstawie prawnej 2 decyzji uchylających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami bez zgody strony wskazano cały art. 32 ustawy, bez odpowiednich ustępów.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznie oraz pracownik realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Kierownik do podjęcia następujących działań:

1. Kierowania wezwań do uzupełnienia dokumentów na podstawie art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. Dokonywania, każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia, weryfikacji w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN) i w systemie MEN, stosownie do treści art. 23b ust. 1 ustawy oraz ust. 1 pkt 5 ustawy.
3. W przypadku wejścia w życie przepisów dotyczących wydłużenia okresu legalnego pobytu obywateli Ukrainy na terytorium RP w trakcie trwania okresu zasiłkowego, przedłużania z urzędu prawa do tych świadczeń.
4. W przypadku powzięcia informacji, że obywatel Ukrainy wyprowadził się weryfikowania danych w Rejestrze Straży Granicznej.
5. Właściwego stosowania przepisów art. 24 ust. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. w przypadku uzyskania dochodu, który powoduje utratę prawa do zasiłków rodzinnych i dodatków uchylania tego prawa, od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.
6. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
 - prawidłowego stosowania art. 107 § 4 k.p.a., tj. odstępowania od uzasadnienia decyzji jedynie w przypadku, gdy w całości uwzględnia ono żądanie strony,
 - zawierania w decyzjach przyznających prawo do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami treści art. 32 ust. 1d ustawy, stanowiącego o natychmiastowej wykonalności decyzji,
 - powoływania w decyzjach o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie przepisów art. 30 ust. 7 ustawy,
 - w podstawie prawnej decyzji uchylających wydawanych za zgodą strony wskazywania art. 155 k.p.a., natomiast wydawanych bez zgody strony wskazywania art. 32 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków

lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Iwona Mil-Wawrzynowicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan XXXXXXX XXXXXXX, Wójt Gminy Miedzna